

Hoạt động ngoại khóa của sinh viên chuyên ngành tư tưởng Hồ Chí Minh góp phần đấu tranh với những quan điểm sai trái, thù địch

Ngày nhận bài: 23/10/2025 | Ngày phản biện: 25/10/2025 | Ngày xuất bản: 26/11/2025

Tác giả: Lê Thị Thảo (Học viện Báo chí và Tuyên truyền)

Tóm tắt: Đấu tranh với những quan điểm sai trái, thù địch đòi hỏi vai trò và trách nhiệm của toàn dân, trong đó có lực lượng sinh viên. Quá trình giảng dạy, bao gồm dạy và học trên lớp, nghiên cứu thực tế chính trị - xã hội, hoạt động ngoại khóa đã giúp sinh viên chuyên ngành tư tưởng Hồ Chí Minh tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị nói trên trong nhiều năm qua.

1. Mở đầu

Tư tưởng Hồ Chí Minh là tài sản tinh thần vô giá, là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam cho hành động của Đảng và dân tộc Việt Nam. Đảng ta luôn "Kiên định, vận dụng và phát triển sáng tạo" di sản của Người qua các kỳ Đại hội. Tuy nhiên, nền tảng tư tưởng này đang là mục tiêu tấn công, chống phá quyết liệt của các thế lực thù địch. Lợi dụng công nghệ thông tin và mạng xã hội (Facebook, Youtube, Zalo, TikTok...), chúng ra sức xuyên tạc, bóp méo sự thật về cuộc đời, sự nghiệp và tư tưởng của Hồ Chí Minh. Mục đích là nhằm hạ bệ "thần tượng", gây nhiễu loạn thông tin, làm suy yếu niềm tin của nhân dân, hòng xóa bỏ nền tảng tư tưởng và vai trò lãnh đạo của Đảng. Trong bối cảnh mới, việc bảo vệ di sản Hồ Chí Minh không chỉ dừng lại ở hoạt động nghiên cứu hay giảng dạy trong các nhà trường, mà phải trở thành ý thức tự giác và hành động cách mạng của thế hệ trẻ. Đối với sinh viên, hoạt động ngoại khóa chính là môi trường thực tiễn sinh động nhất, là "cầu nối" để chuyển hóa tri thức lý luận thành niềm tin và hành động cụ thể của mỗi người.

2. Nghiên cứu thực tế - hình thức học tập sinh động, giàu tính thực tiễn của sinh viên chuyên ngành Tư tưởng Hồ Chí Minh, Học viện Báo chí và Tuyên

truyền

Sinh viên chuyên ngành tư tưởng Hồ Chí Minh đóng vai trò quan trọng trong việc đấu tranh bảo vệ Di sản Hồ Chí Minh trước các quan điểm sai trái, thù địch. Với đặc thù là lực lượng trẻ, nhiệt huyết, năng động và có khả năng tiếp cận nhanh với các tiến bộ khoa học kỹ thuật, đặc biệt là công nghệ thông tin, sinh viên có thể xây dựng và duy trì các trang thông tin điện tử, fanpage, nhóm cộng đồng để tuyên truyền rộng rãi và hiệu quả các nội dung đấu tranh, phản bác thông tin sai trái, đồng thời, cung cấp các luận cứ khoa học, thông tin chính xác để cộng đồng nhận thức rõ về cuộc đời, sự nghiệp và tư tưởng

Hồ Chí Minh. Sinh viên trở thành nhân tố tích cực và hiệu quả trong việc tuyên truyền, lan tỏa, đưa các giá trị cao đẹp trong tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh đi xa hơn. Để phát huy tốt vai trò này, cần tạo điều kiện thuận lợi, nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng kiến thức lý luận, kỹ năng thực hành đấu tranh, phản bác cho sinh viên chuyên ngành tư tưởng Hồ Chí Minh, trong đó hoạt động ngoại khóa đóng một vai trò quan trọng.

Hoạt động ngoại khóa là một phần quan trọng trong chương trình học của sinh viên chuyên ngành Tư tưởng Hồ Chí Minh. Các hoạt động này không chỉ giúp sinh viên mở rộng kiến thức lý thuyết mà còn gắn lý luận với thực tế, hình thành nhiều kỹ năng đáp ứng yêu cầu nghề nghiệp trong tương lai. Đối với sinh viên chuyên ngành thì hoạt động ngoại khóa bao gồm các hoạt động nghiên cứu khoa học, hoạt động của Câu Lạc bộ Danh nhân Hồ Chí Minh, hoạt động trải nghiệm đến với các địa chỉ đỏ, đến với các khu di tích lịch sử, những nơi Hồ Chí Minh từng sống và hoạt động cách mạng... Thông qua những hoạt động này, sinh viên có cơ hội để vận dụng lý thuyết vào thực tiễn, rèn luyện kỹ năng phản biện, xây dựng lập luận chặt chẽ và sắc bén khi đối diện với những luận điệu xuyên tạc về cuộc đời, sự nghiệp, tư tưởng Hồ Chí Minh. Đây là một trong những phương pháp quan trọng để củng cố niềm tin, lý tưởng cách mạng, đồng thời bảo vệ và phát huy giá trị của tư tưởng Hồ Chí Minh trong thế hệ trẻ.

Cùng với các hoạt động nêu trên, hoạt động trải nghiệm về với các địa chỉ đỏ, các khu Di tích lịch sử là hoạt động thường niên, được tổ chức trong hầu hết các học phần, đặc biệt là các học phần chuyên ngành. Thông qua các hoạt động nghiên cứu thực tế này giúp sinh viên củng cố thêm

kiến thức, tăng thêm sự hiểu biết và lòng kính yêu đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh. Cũng chính thông qua các hoạt động trải nghiệm này, sinh viên “mắt thấy, tai nghe” sẽ là chất “xúc tác” để lan tỏa các giá trị tư tưởng Hồ Chí Minh cũng như đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch.

Để hoạt động ngoại khóa đạt chất lượng, trước hết, giảng viên phải xác định mục tiêu của nghiên cứu thực tế như bổ sung kiến thức lịch sử, trải nghiệm bối cảnh hoạt động cách mạng của Hồ Chí Minh, thu thập tư liệu để phản bác các luận điệu xuyên tạc. Giảng viên phối hợp với sinh viên lập kế hoạch chi tiết bao gồm lịch trình chuyến đi, địa chỉ nơi đến tham quan gắn với nhiệm vụ cụ thể của học phần. Giảng viên cần liên hệ,

đặt thuyết minh nơi đến gắn với chủ đề môn học, phân công cụ thể cho các nhóm sinh viên chuẩn bị nội dung, yêu cầu cần nghiên cứu như nghiên cứu hiện vật, phỏng vấn cán bộ quản lý, cán bộ thuyết minh tại di tích, ghi hình, chụp ảnh, thu thập tư liệu lưu trữ, chuẩn bị các biểu mẫu để ghi chép các thông tin cần thiết làm tư liệu cho báo cáo và bài đăng tuyên truyền. Sau mỗi chuyến đi, mỗi nhóm sẽ có bài báo cáo thu hoạch với các luận cứ, hình ảnh và nhiều clip tư liệu quan trọng. Một số địa chỉ đồ, khu di tích lịch sử mà sinh viên khoa Tư tưởng Hồ Chí Minh đã đến học tập và nghiên cứu:

* Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch (Hà Nội).

Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch gồm có 13 nhà di tích (Phủ Chủ tịch, Nhà 54, Nhà sàn, Phòng họp Bộ Chính trị, Nhà 67, Nhà bếp A, Hầm H66, Hầm D1...); ngoài ra còn có các di tích ngoài trời như: Ao cá, giàn hoa Phủ Chủ tịch, đường xoài, con đường mòn, cầu gỗ qua ao... cùng nhiều loại cây quý⁽⁶⁾. Trong 15 năm sống và làm việc ở đây (1954-1969), Người đã cùng Bộ Chính trị Trung ương Đảng đề ra đường lối chiến lược, sách lược đúng đắn cho Cách mạng Việt Nam. Sau ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh đi xa (ngày 2/9/1969), nơi Người ở và làm việc cùng với các di tích, kỷ vật ở đây đã trở thành những vật chứng quý giá, biểu tượng thiêng liêng về cuộc sống, hoạt động của Người.

* Bảo tàng Hồ Chí Minh.

Công trình xây dựng nhân kỷ niệm 100 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh 19/5/1990. Bảo tàng Hồ Chí Minh được thiết kế mang biểu tượng bông sen màu trắng, cao gần 20m, tượng trưng cho cuộc đời giản dị, thanh tao của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Bảo tàng là nơi trưng bày tiểu sử, sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh từ thời niên thiếu, quá trình hoạt động cách mạng đến khi Người qua đời; quá trình đấu tranh cách mạng của nhân dân Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Chủ tịch Hồ Chí Minh; trưng bày các sự kiện lịch sử thế giới từ cuối thế kỷ XIX tác động đến hoạt động cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Nghiên cứu thực tế tại Bảo tàng Hồ Chí Minh là một hoạt động giáo dục thiết yếu, giúp sinh viên có cơ hội tiếp cận trực tiếp với cuộc đời, sự nghiệp và những di sản tư tưởng của Người. Hoạt động này không chỉ củng cố kiến thức lý thuyết mà còn tạo điều kiện để sinh viên hiểu sâu sắc hơn về cuộc đời giản dị mà thanh cao, cống hiến trọn đời

mình cho dân tộc của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

* Nhà tù Hỏa Lò.

Được mệnh danh là chốn “địa ngục trần gian”, **nhà tù Hỏa Lò** đã trở thành nơi giam giữ của biết bao thế hệ chiến sĩ, nhà hoạt động cách mạng. Với tính chất là nhà giam, nhà trừng giới, nhà tù Hỏa Lò được biết đến là một trong 10 nhà tù khét tiếng nhất thế giới hay đứng đầu top 5 địa điểm rùng rợn nhất Đông Nam Á⁽⁷⁾. Tại Hỏa Lò, nhà cầm quyền thực dân cho áp dụng một chế độ nhà tù hà khắc, dùng mọi thủ đoạn cực hình tra tấn, đánh đập dã man, nhiều nhà cách mạng đã hy sinh, nhưng ý chí cách mạng và tinh thần yêu nước không hề khuất phục. Họ đã biến nhà tù thành trường học, nơi giác ngộ, tuyên truyền đường lối cách mạng của Đảng.

Có thể nói, nghiên cứu và học tập tại Di tích nhà tù Hỏa Lò không chỉ giúp người học tiếp cận với những chứng tích lịch sử sinh động về tinh thần yêu nước và ý chí cách mạng bất khuất của các chiến sĩ cộng sản, mà còn là cơ hội để bồi đắp lý tưởng sống, trách nhiệm công dân trong thời đại mới. Qua không gian di sản và những câu chuyện lịch sử chân thực, người học hiểu sâu sắc hơn về giá trị của độc lập, tự do, cũng như sứ mệnh gìn giữ và phát huy các giá trị đó. Đây là hành trình giáo dục đạo đức, góp phần củng cố bản lĩnh chính trị, nâng cao tinh thần yêu nước và trách nhiệm xã hội cho thế hệ trẻ.

Hình ảnh sinh viên Khoa TTHCM học tập tại Khu Di tích nhà tù Hỏa Lò (10/2024)

* Khu Di tích lịch sử Kim Liên, Nghệ An.

Khu di tích Kim Liên được thành lập từ năm 1956, với diện tích 205ha, nằm trên địa bàn xã Kim Liên, huyện Nam Đàn, tỉnh Nghệ An (nay là xã Kim Liên, tỉnh Nghệ An)⁽⁸⁾. Đây là một trong những di tích quốc gia đặc biệt tại Việt Nam về Chủ tịch Hồ Chí Minh. Khu di tích Kim Liên là nơi lưu giữ nhiều tài liệu, hiện vật, không gian văn hóa - lịch sử về thời niên thiếu của Hồ Chí Minh và hai lần Bác về thăm quê. Các di tích đã được bảo tồn và tôn tạo tại Khu di tích Kim Liên gồm hai cụm di tích chính: quê nội Làng Sen, quê ngoại Làng Hoàng Trù, mộ phần bà Hoàng Thị Loan và khu trưng bày, tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh và nhiều di tích khác. Mỗi cụm di tích không chỉ mang giá trị lịch sử sâu sắc mà còn để lại trong lòng người mỗi khi đến đây những cảm xúc bồi hồi, xúc động. Việc sinh viên tham gia nghiên cứu, học tập tại Khu di tích lịch sử Kim Liên - quê hương của Chủ tịch Hồ Chí Minh mang ý nghĩa đặc biệt sâu sắc. Đây không chỉ là hành trình trở về cội nguồn, giúp người học hiểu rõ hơn về hoàn cảnh gia đình, quê hương đã hun đúc nên nhân cách vĩ đại một con người, mà còn là dịp để bồi dưỡng lý tưởng cách mạng, đạo đức lối sống và khơi dậy tinh thần học tập, rèn luyện theo gương Người. Những trải nghiệm thực tế tại di tích giúp sinh viên gắn kết tri thức lý luận với cảm xúc chân thực, từ đó, nâng cao nhận thức chính trị, ý thức trách nhiệm với Tổ quốc và nhân dân.

Hình ảnh sinh viên Khoa TTHCM nghiên cứu thực tế tại Khu Di tích lịch sử Kim Liên, Nghệ An (5/2025)

* Khu Di tích quốc gia đặc biệt Tân Trào (Tuyên Quang); ATK Định Hóa (Thái Nguyên)

Khu di tích quốc gia đặc biệt Tân Trào, tọa lạc trên địa bàn 11 xã của Tuyên Quang. Với 138 di tích và cụm di tích, trong đó có những địa danh như đình Hồng Thái, lán Nà Nưa, đình Tân Trào, cây đa Tân Trào⁽⁹⁾ và cụm di tích ATK, nơi đây là "trường học" lịch sử không giới hạn. Trong thời kỳ Tổng khởi nghĩa năm 1945, Tân Trào được chọn làm "Thủ đô Khu giải phóng" - nơi chứa đựng những quyết định quan trọng về vận mệnh của dân tộc. Các di tích như cụm di tích Nà Nưa, di tích cây đa Tân Trào, di tích đình Tân Trào và nhiều di tích khác là những biểu tượng của tinh thần cách mạng và lòng yêu nước của dân tộc Việt Nam. Khi ghé thăm khu di tích lịch sử Tân Trào, các em không chỉ được hòa mình vào không gian lịch sử mà còn có cơ hội học hỏi về những giá trị lịch sử, di sản văn hóa đặc biệt, tìm hiểu thêm về quá trình hoạt động cách mạng của Hồ Chí Minh với những quyết sách đúng đắn làm nên thắng lợi vĩ đại của dân tộc.

* Khu di tích K9 Đá Chông.

Khu di tích Đá Chông thuộc xã Bất Bạt, Hà Nội (huyện Ba Vì, Hà Tây cũ). Trong những năm 1960 - 1969, tại nơi này, Chủ tịch Hồ Chí Minh và các đồng chí trong Bộ Chính trị đã họp bàn, quyết định những vấn đề quan trọng của đất nước, tiếp khách quốc tế. Khi Chủ tịch Hồ Chí Minh qua đời (1969), Bộ Chính trị và Quân ủy Trung ương quyết định chọn khu căn cứ Đá Chông làm nơi giữ gìn thi hài Bác trong những năm chiến tranh (1969 - 1975)⁽¹⁰⁾. K9 đã trở thành một di tích có giá trị lớn về lịch sử - "văn hoá; nơi giáo dục truyền thống "Uống nước nhớ nguồn" của các thế hệ hôm nay và mai sau.

Sinh viên tham gia nghiên cứu, học tập tại Khu di tích lịch sử K9 - Đá Chông không chỉ là hành trình tri ân vị lãnh tụ vĩ mà còn là cơ hội giáo dục sâu sắc về lòng trung thành, ý chí kiên định và sự hy sinh vì sự nghiệp cách mạng của Người. Nơi đây ghi dấu giai đoạn Bác Hồ sống và làm việc, thể hiện sự gắn bó mật thiết giữa lãnh tụ và thiên nhiên, giữa tư duy chiến lược và tinh thần giản dị, thanh cao. Trải nghiệm học tập tại K9 giúp sinh viên thấm nhuần giá trị cốt lõi của tư tưởng Hồ Chí Minh, từ đó, khơi dậy lý tưởng sống vì cộng đồng, hun đúc bản lĩnh chính trị và trách nhiệm công dân trong thời đại mới.

Hình ảnh sinh viên học tập và nghiên cứu thực tế tại Khu di tích K9 Đá Chông (5/2024)

* Khu Di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Pác Bó, Cao Bằng.

Khu di tích Pác Bó nằm ở bản Pác Bó, xã Trường Hà, tỉnh Cao Bằng. Sau 30 năm ra đi tìm đường cứu nước, năm 1941 Người đã trở về Tổ quốc qua cột mốc 108, trực tiếp lãnh đạo phong trào Cách mạng Việt Nam. Nơi đây gắn liền với giai đoạn lịch sử và cuộc đời hoạt động cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh từ năm 1941 đến năm 1945. Khu di tích này bao gồm: Đền thờ Chủ tịch Hồ Chí Minh, hang Cốc Bó, hang Lũng Lạn, hang Ngườm Vài (đều trên núi Các Mác), suối Lenin, cụm di tích Khuổi Nặm, cụm di tích Kim Đồng⁽¹¹⁾.

Sinh viên tham gia nghiên cứu, học tập tại Khu di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Pác Bó, Cao Bằng là hành trình trở về với cội nguồn cách mạng, nơi khởi đầu của tư duy độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, nơi Bác Hồ sống và làm việc những ngày đầu về nước, mỗi dấu chân, mỗi con suối đều chất chứa tinh thần tự lực, ý chí thép và khát vọng giải phóng dân tộc. Trải nghiệm học tập tại Pác Bó không chỉ giúp sinh viên hiểu sâu sắc hơn tư tưởng, phong cách sống giản dị, yêu nước của Người mà còn khơi dậy trách nhiệm kế thừa lý tưởng cao đẹp ấy trong sự nghiệp dựng xây đất nước hôm nay. Đây là hành trình giáo dục bằng cảm xúc và lý trí, hun đúc bản lĩnh, đạo đức và khát vọng cống hiến cho thế hệ trẻ.

Hình ảnh sinh viên nghiên Khoa TTHCM cứu thực tế tại Khu Di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Pác Bó, Cao Bằng (11/2024)

Ngã Ba Đồng Lộc (Hà Tĩnh); Khu di tích lịch sử Trùng Bồn (Nghệ An); Nghĩa Trang Liệt sĩ Vị Xuyên (Tuyên Quang).

Ngã Ba Đồng Lộc (Hà Tĩnh), Khu di tích lịch sử Truong Bồn (Nghệ An) và Nghĩa Trang Liệt sĩ Vị Xuyên, Tuyên Quang (Hà Giang cũ) không chỉ là những địa danh lịch sử đơn thuần, mà còn là những biểu tượng bất tử của lòng quả cảm, sự hy sinh cao cả và tinh thần kiên trung của lớp lớp thế hệ cha anh đã ngã xuống vì độc lập, tự do của dân tộc.

Ngã Ba Đồng Lộc - nơi 10 cô gái thanh niên xung phong tuổi đời còn rất trẻ đã dũng cảm ngã xuống, giữ vững mạch máu giao thông huyết mạch trong những ngày tháng ác liệt của cuộc kháng chiến tranh chống Mỹ. Sự hy sinh của họ như một ngọn đuốc soi sáng cho thế hệ hôm nay, nhắc nhở mỗi sinh viên về giá trị vô giá của hòa bình và tự do.

Khu di tích lịch sử Truong Bồn - chứng nhân cho ý chí sắt đá và lòng quyết tâm bảo vệ Tổ quốc của nhân dân Nghệ An. Ở đây, từng tấc đất, từng con đường mang dấu chân của những chiến sĩ trẻ tuổi, những người đã quên mình để bảo đảm sự sống còn của đất nước. Mỗi bước chân sinh viên trên mảnh đất này là sự tiếp nối truyền thống anh hùng, thấm đẫm ý nghĩa của sự hy sinh và tình yêu nước nồng nàn.

Nghĩa Trang Liệt sĩ Vị Xuyên - nơi yên nghỉ của hàng ngàn chiến sĩ đã ngã xuống trong cuộc chiến tranh bảo vệ biên cương phía Bắc. Nơi đây không chỉ là nghĩa trang mà còn là đài tưởng niệm sống động về tình yêu quê hương đất nước, là biểu tượng của lòng trung kiên, bền bỉ và ý chí kiên cường bảo vệ từng tấc đất thiêng liêng của Tổ quốc. Việc sinh viên được đến nghiên cứu, học tập tại những địa chỉ đỏ này không chỉ giúp các em hiểu sâu sắc hơn về giá trị lịch sử, sự hy sinh to lớn của thế hệ cha anh mà còn là dịp để bồi dưỡng tinh thần yêu nước, lòng tự hào dân tộc và trách nhiệm kế thừa sự nghiệp cách mạng. Những trải nghiệm thực tế tại các di tích lịch sử góp phần gắn kết kiến thức lý luận với cảm xúc chân thực, từ đó hình thành nhân cách, đạo đức cách mạng và bản lĩnh chính trị vững vàng cho thế hệ trẻ - những chủ nhân tương lai của đất nước.

Hình ảnh sinh viên Khoa TTHCM nghiên cứu thực tế tại Khu di tích lịch sử Truong Bồn (Nghệ An) (5/2025)

3. Ý nghĩa của hoạt động ngoại khóa trong thực hiện nhiệm vụ đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch của sinh viên

Để bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, việc tổ chức các chuyến nghiên cứu di tích lịch sử không chỉ mang tính giáo dục mà còn là phương tiện hữu hiệu để giúp sinh viên nhận thức sâu sắc về sự thật lịch sử, nâng cao khả năng phản biện. Thực tế, các thế lực thù địch không ngừng xuyên tạc lịch sử và bôi nhọ công lao của Hồ Chí Minh, với những luận điệu sai trái như "Hồ Chí Minh chỉ là một nhân vật lịch sử, không có tầm nhìn chiến lược", hay "Tư tưởng Hồ Chí Minh là sự sao chép máy móc các học thuyết của các lãnh tụ khác", hay "Hồ Chí Minh phát động chiến tranh đã làm đỏ hóa đất nước", "để ghi danh tên tuổi của Người"... Những luận điệu này không chỉ thiếu căn cứ lịch sử mà còn cố tình làm mờ đi những đóng góp vĩ đại của Hồ Chí Minh đối với sự nghiệp cách mạng của dân tộc. Việc nghiên cứu các di tích lịch sử liên quan đến Hồ Chí Minh sẽ giúp sinh viên có cái nhìn toàn diện và sâu sắc về quá trình đấu tranh của Người. Từ đó, sinh viên có thể dễ dàng nhận diện và phản bác các luận điệu sai trái này bằng những dẫn chứng lịch sử cụ thể, đấu tranh bảo vệ sự thật và khẳng định tính chính nghĩa của cách mạng Việt Nam. Chẳng hạn, trong chuyến tham quan Khu di tích Pác Bó, sinh viên "mắt thấy, tai nghe" để cảm nhận rõ hơn về quá trình hoạt động cách mạng của Người, bản lĩnh kiên trung để vượt lên mọi khó khăn "sáng ra bờ suối,

tối vào hang/ Cháo bẹ, rau măng vẫn sẵn sàng”⁽¹²⁾, gian khổ, hy sinh lợi ích bản thân vì lợi ích của dân tộc, của nhân nhân.

“Không có gì quý hơn độc lập, tự do!”⁽¹³⁾ Lời dạy giản dị mà sâu sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh mãi là chân lý soi đường cho dân tộc Việt Nam. Những tư tưởng, đạo đức, phong cách của Người không chỉ là tài sản tinh thần vô giá của Đảng và nhân dân ta mà còn là di sản chung của nhân loại, minh chứng cho khát vọng công bằng, hòa bình và tiến bộ xã hội. Hoạt động ngoại khóa của sinh viên chuyên ngành đã chứng minh sức mạnh lan tỏa của di sản ấy trong thực tiễn. Từng chuyến nghiên cứu thực địa tại Phủ Chủ tịch, Nhà tù Hỏa Lò hay Ngã Ba Đồng Lộc, từng hội thảo, tọa đàm căng tràn nhiệt huyết, từng bài báo, infographic và video ngắn được lan tỏa trên mạng xã hội đã giúp sinh viên chuyển hóa tri thức thành hành động, biến tư tưởng Hồ Chí Minh trở thành niềm tin và khí thế của tuổi trẻ.

Qua mỗi chương trình ngoại khóa, sinh viên không chỉ tăng cường bản lĩnh chính trị, kỹ năng phản biện mà còn khẳng định vai trò người giữ gìn và phát huy di sản cách mạng. Họ xứng đáng là những “chiến sĩ tư tưởng” trên mặt trận văn hóa, góp phần đấu tranh với mọi luận điệu xuyên tạc, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Như Bác Hồ từng dạy: “Dân vận khéo thì việc gì cũng thành công”⁽¹⁴⁾, chính qua công tác dân vận học đường, sinh viên đã khéo léo truyền tải giá trị di sản Hồ Chí Minh, xây dựng thế hệ trẻ vững vàng lý tưởng, sẵn sàng cống hiến, đưa đất nước ngày càng phồn vinh, hạnh phúc.

Theo phỏng vấn sâu tháng 5/2025 của tác giả đối với sinh viên và giảng viên Khoa Tư tưởng Hồ Chí Minh, 100% sinh viên và giảng viên được phỏng vấn đều khẳng định các hoạt động ngoại khóa đã giúp sinh viên nâng cao rõ rệt nhận thức về cuộc đời, sự nghiệp và tư tưởng của Người. Sinh viên Đào Yến Nhi (lớp TTHCM K44) chia sẻ: “Khi đến thăm các địa danh lịch sử, chúng em cảm nhận rõ hơn về tầm vóc và giá trị nhân văn cao cả trong tư tưởng Hồ Chí Minh, qua đó tự hào và trách nhiệm hơn trong việc đấu tranh với các quan điểm sai trái”. Tương tự, sinh viên Hà Trang (lớp TTHCM K42) cho biết: “Hoạt động ngoại khóa giúp chúng em có thêm niềm tin, kiến thức thực tiễn để tự tin bảo vệ, lan tỏa những giá trị tư tưởng Hồ Chí Minh trong cộng đồng và không gian mạng”.

Có thể thấy, những cảm nhận từ sinh viên tham gia chương trình ngoại khóa là minh chứng sống động cho hiệu quả hoạt động ngoại khóa. Sinh viên Bùi Thị Hải Nhi (lớp TTHCM K41) chia sẻ: "Tham gia nghiên cứu thực tế tại Pác Bó, Cao Bằng mang đến cho em cảm nhận sâu sắc về lịch sử cách mạng và tinh thần kiên cường của Chủ tịch Hồ Chí Minh cùng các chiến sĩ trong những ngày đầu cách mạng. Qua trải nghiệm thực tế, kiến thức lý thuyết trở nên sống động, giúp em hiểu rõ hơn giá trị to lớn của tư tưởng Hồ Chí Minh trong công cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc. Các hoạt động thực tế như thế này còn giúp sinh viên chúng em rèn luyện bản lĩnh, nâng cao nhận thức và trang bị kiến thức sắc bén để nhận diện và phản bác hiệu quả các luận điệu sai trái, xuyên tạc, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng và sự nghiệp cách mạng của dân tộc". Còn sinh viên Nhâm Tiến Thành, Phó Bí thư Liên chi chia sẻ trong chuyến về nguồn nhân dịp 135 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (18-19/5/2025): "Khi tham gia nghiên cứu thực tế tại Khu di tích lịch sử Kim Liên, em cảm nhận được sự thiêng liêng và sâu sắc nơi chôn rau cắt rốn của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Không gian giản dị, mộc mạc nhưng chứa đựng biết bao giá trị tinh thần lớn lao đã giúp em thấm nhuần hơn những bài học về lòng yêu nước và sự hy sinh vì sự nghiệp cách mạng của Người. Tại Truông Bồn, em càng thấu hiểu hơn sự kiên cường, dũng cảm của các thế hệ cha anh đã anh dũng hy sinh để bảo vệ quê hương. Những trải nghiệm thực tế này giúp em không chỉ nắm vững kiến thức lịch sử mà còn được tiếp thêm sức mạnh tinh thần để luôn giữ vững bản lĩnh và trách nhiệm trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc".

Bên cạnh đó, các giảng viên trực tiếp đồng hành cùng sinh viên trong những chuyến đi thực tế và hoạt động học thuật cũng có những ghi nhận tích cực. TS. Nguyễn Thị Minh Thùy - giảng viên, cố vấn học tập lớp Tư tưởng Hồ Chí Minh K43 nhận xét: "Tôi thực sự ấn tượng với sự nghiêm túc và trưởng thành của sinh viên trong suốt hành trình về nguồn. Các em không chỉ biết lắng nghe, ghi chép, mà còn chủ động đặt câu hỏi, phản biện. Tôi tin rằng thông qua các hoạt động ngoại khóa, sinh viên được rèn luyện bản lĩnh chính trị một cách tự nhiên và thuyết phục hơn nhiều so với chỉ học lý thuyết trên giảng đường. Nhiều em bộc lộ khả năng tổ chức và phản biện rất chuyên nghiệp". TS. Lê Đình Năm, Trưởng Khoa, Trưởng Đoàn nghiên cứu thực tế về Kim Liên, Truông Bồn (Nghệ An) tháng 5/2025 vừa qua cho biết: "Các hoạt động nghiên cứu thực tế, về nguồn, về với địa chỉ đỏ của sinh viên có ý nghĩa đặc biệt đối với sinh

viên chuyên ngành Tư tưởng Hồ Chí Minh. Trải nghiệm thực tế giúp sinh viên gắn lý luận với thực tiễn, đồng thời rèn luyện kỹ năng phản biện, tư duy sắc bén và bản lĩnh chính trị vững vàng, góp phần then chốt trong việc bảo vệ và phát huy di sản tư tưởng Hồ Chí Minh trong toàn xã hội hiện nay”.

Có thể nói, việc nghiên cứu, học tập tại các di tích lịch sử, các địa chỉ đỏ sẽ giúp sinh viên nhận thức được những giá trị tinh thần vô cùng to lớn mà Hồ Chí Minh đã để lại cho dân tộc. Mỗi chuyến đi, mỗi hoạt động trải nghiệm là dịp để sinh viên thấy rõ tầm quan trọng của việc học tập và rèn luyện theo tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh, không chỉ dừng lại lý luận mà còn trong hành động thực tế. Di sản mà Hồ Chí Minh để lại không chỉ là những lời dạy về lý tưởng, mà còn là những bài học cụ thể về cách sống, cách làm việc và cách đối diện với khó khăn, thử thách trong thực tiễn. Từ hoạt động trải nghiệm thực tế của sinh viên, chúng tôi rút ra một số bài học:

Thứ nhất, việc tổ chức các hoạt động ngoại khóa gắn liền với tìm hiểu về cuộc đời và sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh là cần thiết đối với công tác đào tạo chuyên ngành - một hình thức giáo dục hiệu quả, giúp sinh viên chuyên ngành có nhận thức sâu sắc, bản lĩnh chính trị vững vàng trong việc đấu tranh với những quan điểm sai trái, bảo vệ di sản Hồ Chí Minh.

Thứ hai, khoa, cố vấn học tập và giảng viên phụ trách học phần cần lên kế hoạch chi tiết, các mục tiêu, yêu cầu rõ ràng, sát với chuyên đề để quá trình học tập đạt hiệu quả cao nhất.

Thứ ba, việc đánh giá sản phẩm, tổng kết, rút kinh nghiệm cần được thực hiện nghiêm túc sau chuyên đi để làm tốt hơn những lần nghiên cứu sau.

Có thể thấy, lý luận gắn với thực tiễn, học đi đôi với hành, “Từ trực quan sinh động đến tư duy trừu tượng và từ tư duy trừu tượng đến thực tiễn”, đó là con đường biện chứng của sự nhận thức chân lý, nhận thức thực tại khách quan, đây là mô hình cần được nhân rộng và phát triển không chỉ đối với sinh viên chuyên ngành nhằm củng cố hơn nữa công tác đấu tranh phản bác những luận điệu sai trái, xuyên tạc, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong giai đoạn hiện nay.

4. Kết luận

Như vậy, bảo vệ tư tưởng Hồ Chí Minh - nền tảng tư tưởng của Đảng là trách nhiệm của toàn dân, trong đó sinh viên chuyên ngành Tư tưởng Hồ Chí Minh phải là lực lượng xung kích, tiên phong. Thực tiễn đã chứng minh, hoạt động ngoại khóa không dừng lại ở sự bổ trợ kiến thức mà chính là phương thức hữu hiệu để “thực tiễn hóa” lý luận, tôi luyện bản lĩnh chính trị và xây dựng “kháng thể” tinh thần cho thế hệ trẻ. Thông qua những trải nghiệm sâu sắc về nguồn cội, sinh viên sẽ chuyển hóa tri thức thành niềm tin sắt son, từ đó chủ động nhận diện và đấu tranh sắc bén với các luận điệu xuyên tạc, góp phần khẳng định sức sống trường tồn của di sản Hồ Chí Minh trong dòng chảy thời đại./.

Tài liệu tham khảo

- (1) Đảng Cộng sản Việt Nam (2004), Văn kiện Đảng toàn tập, Nxb CTQG, H., t.30, tr.275.
- (2) Đảng Cộng sản Việt Nam (1991), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VII, Nxb Sự thật, H, tr.127.
- (3) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Nxb CTQG, H., t.I, tr.109.
- (4) Thế giới ca ngợi và thương tiếc Hồ Chủ tịch (1976), Nxb Sự thật, H., tr.530.
- (5) Mạch Quang Thắng, Bùi Đình Phong, Chu Đức Tính (Đồng chủ biên) (2013), UNESCO với sự kiện tôn vinh Chủ tịch Hồ Chí Minh – Anh hùng giải phóng dân tộc, Nhà văn hóa kiệt xuất, Nxb CTQG, H., tr.71.
- (6) Xem: [Di tích lịch sử Khu lưu niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch](#)
- (7) Xem: [Di tích Nhà tù Hỏa Lò - Điểm đến lịch sử, văn hóa hấp dẫn](#)
- (8) Xem: [Khu di tích Kim Liên – nơi lưu giữ những kỷ vật đặc biệt về Bác](#)
- (9) Xem: [Khu di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Tân Trào: Thu hút khách từ tiềm năng văn hóa, lịch sử](#)
- (10) Xem: [Ý nghĩa lịch sử của Khu di tích Đá Chông](#)
- (11) Xem: [Khu di tích quốc gia đặc biệt Pác Bó-Cao Bằng](#)
- (12) Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Nxb CTQG, H., t.3, tr.228.
- (13) Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Nxb CTQG, H., t.15, tr.131.
- (14) Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Nxb CTQG, H., t.6, tr.234.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2004), Văn kiện Đảng toàn tập, Nxb CTQG, H., t.30.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam (1991), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VII, Nxb Sự thật, H.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Nxb CTQG, H.
4. Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Nxb CTQG, H., T.3.

5. Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Nxb CTQG, H., T.6.

6. Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Nxb CTQG, H., T.15

7. Mạch Quang Thắng, Bùi Đình Phong, Chu Đức Tính (Đồng chủ biên) (2013), UNESCO với sự kiện tôn vinh Chủ tịch Hồ Chí Minh – Anh hùng giải phóng dân tộc, Nhà văn hóa kiệt xuất, Nxb CTQG, H.

9. Thế giới ca ngợi và thương tiếc Hồ Chủ tịch (1976), Nxb Sự thật, H.